

Sociale grondrechten

Verenigingen waar armen het woord nemen streven naar gelijke toegang tot sociale grondrechten: het recht op participatie aan de samenleving, op maatschappelijke dienstverlening, op een leefbaar inkomen, op een gezin, op cultuur en vrije tijd, op onderwijs en vorming, op werk, op een gezonde en betaalbare woning, op energie en water en het recht op gezondheid en welzijn.⁹

Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Art. 23¹⁰

Die rechten omvatten inzonderheid:

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en eenbillijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;

2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;

3° het recht op een behoorlijke huisvesting;

4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;

Sociale grondrechten zijn een buitenbeentje in het rechtenveld. De klassieke grondrechten vereisen dat de staat zich onthoudt van bemoeienis –bijvoorbeeld de persoonlijke levenssfeer eerbiedigt. De sociale grondrechten vereisen dat de staat zich juist wel met de burger bemoeit. De sociale grondrechten erkennen dat iedereen recht heeft op een menswaardig leven en vereisen dat de overheid hiervoor actief optreedt. Artikel 23 van de Belgische grondwet bevestigt dat eenieder het recht heeft een menswaardig leven te leiden. Het artikel somt een aantal economische, sociale en culturele rechten op en bepaalt dat ze gewaarborgd zijn door de wet. Deze rechten en de andere rechten van de mens dienen op voet van gelijkheid te worden behandeld omdat ze onderling afhankelijk en ondeelbaar zijn.¹¹

⁹ De belgische grondwet

¹⁰ Visietekst Netwerk Tegen Armoede

¹¹ Demos. Vrije tijd als grondrecht: van recht naar luxe? Inleiding netwerkdag aan zee, 5 juni, Oostende, 2015.

